

PODKLADOVÉ ODBORNÉ STANOVISKO

Odborný podklad k vymezení estetické medicíny a kompetencí lékařů v České republice

Pracovní verze pro odborné projednání - evidence-based rešeršní a návrhový podklad

Verze 2.0 | 1. června 2026 (schválena SELM)

Účel dokumentu

Tento dokument je určen jako odborný podklad pro interní projednání v rámci ČLS JEP a pro navazující komunikaci s Ministerstvem zdravotnictví ČR k vymezení estetické medicíny a odborné způsobilosti lékařů. Dokument nenahrazuje právní stanovisko; formuluje medicínský, bezpečnostní a kompetenční rámec opřený o právní předpisy, evropské normy, zahraniční regulační modely a vědeckou literaturu. [1, 2, 3]

Navržený základní závěr

Estetická medicína má být v České republice vymezena jako průřezová oblast zdravotních služeb, nikoli jako samostatný lékařský obor a nikoli jako volná kosmetická činnost. Odborná způsobilost má být stanovena pro konkrétní skupiny výkonů podle rizika, anatomické oblasti, specializace lékaře, doloženého doškolení, pracovních podmínek a schopnosti řešit komplikace. Nestačí obecná způsobilost lékaře, samotná atestace v libovolném oboru ani izolovaný komerční kurz bez ověřené klinické kompetence. [1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 12]

Obsah

1. Stručné shrnutí a doporučený závěr
2. Definice a hranice estetické medicíny
3. Evidence a mezinárodní srovnání
4. Medicínská rizika a bezpečnost pacientů
5. Návrh českého kompetenčního rámce
6. Kompetence podle odborností
7. Vzdělávání, certifikace, pracoviště a dohled
8. Odpovědi na tematické okruhy Ministerstva zdravotnictví
9. Návrh formulace stanoviska ČLS JEP
10. Referenční aparát

1. Stručné shrnutí a doporučený závěr

Novela zákona o zdravotních službách účinná od 1. ledna 2026 výslovně zahrnuje mezi zdravotní služby také výkony prováděné na žádost pacienta za účelem dosažení změny jeho vzhledu, aniž by jejich provedení vyžadovalo jeho zdravotní stav, a k jejichž provedení jsou způsobilí pouze zdravotničtí pracovníci. Tím se odstraňuje dřívější nejasnost, zda výkony estetické medicíny bez převládající léčebné indikace spadají do režimu zdravotních služeb. [1]

Z odborného hlediska není vhodné vytvořit neomezenou, formálně samostatnou specializaci "estetická medicína". Stejně tak není vhodné svěřit celou oblast výlučně jedinému oboru nebo ji ponechat na volném trhu krátkých kurzů. Přijatelným a mezinárodně obhajitelným řešením je výkonový, rizikový a anatomicky vymezený kompetenční rámec. [2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13]

- Chirurgické estetické výkony mají náležet pouze chirurgickým specializacím v rozsahu jejich anatomické a atestační kompetence a doloženého doškolení. [3, 8, 10, 11]
- Nechirurgická estetická medicína má být primárně v kompetenci dermatovenerologie, korektivní dermatologie a plastické chirurgie; další obory mohou mít kompetenci pouze v anatomicky a výkonově vymezeném rozsahu. [2, 6, 8, 9, 12, 13]
- Výkony se závažným rizikem - zejména rizikové výplňové zóny, thread lifting, hluboké peelings, ablativní lasery, periokulární a genitální výkony, liposukce, fat transfer a implantáty - mají být vyhrazeny relevantním specialistům s pokročilou kompetencí a odpovídajícím pracovištěm. [6, 8, 9, 10, 11, 16, 20]
- U vzdálených, neprocedurálních, typicky laboratorních oborů nelze odvozovat procedurální estetickou kompetenci ze samotné specializace; případný vstup do omezeného rozsahu výkonů by vyžadoval dlouhodobý, supervidovaný kompetenční program. [8, 9, 12]
- Nelékařští zdravotničtí pracovníci mohou být zapojeni pouze v zákonném rozsahu, v protokolu, po zaškolení a pod lékařským dohledem; samostatná indikace a samostatné provádění rizikových injekčních a energetických výkonů nemá být přípustné. [9, 14, 19]

Doporučené rozhodnutí

Zavést národní katalog estetických výkonů s rizikovými třídami R0 až R4, minimální odborností, požadavkem na doškolení, logbook, průběžné vzdělávání, pracovištní zajištění, pravidly delegace, veřejným registrem kompetencí a povinným systémem hlášení závažných nežádoucích příhod. [2, 3, 6, 9, 10, 11]

2. Definice a hranice estetické medicíny

Pracovní definice pro český rámec

Výkon estetické medicíny je zdravotní výkon, jehož primárním účelem je na žádost pacienta estetická změna, obnova nebo zlepšení vzhledu, struktury, barvy, textury, polohy, proporce nebo subjektivně vnímané pohody pacienta, bez převládající léčebné indikace, prováděný chirurgickým, injekčním, farmakologickým, biologickým, fyzikálním, energetickým nebo jiným medicínským zásahem do tkání, orgánů nebo fyziologických procesů. [1, 2, 3]

Tato definice je kompatibilní s novelizovaným § 2 zákona o zdravotních službách a s rozlišením evropských norem mezi estetickou chirurgií a nechirurgickými estetickými lékařskými ošetřeními. ČSN EN 16844+A2 zahrnuje nechirurgická lékařská ošetření, která mají biologický účinek nebo zasahují za rohovou vrstvu kůže, například botulotoxin, vstřebatelné injekční látky, microneedling, lasery a další energetické přístroje, chemické peelings a nitové liftingy. Chirurgické estetické služby jsou samostatně řešeny normou ČSN EN 16372. [1, 2, 3]

Mimo tento rámec mají zůstat běžné kosmetické služby bez medicínského zásahu, bez použití léčiv nebo zdravotnických prostředků pro estetické lékařské indikace a bez účinku za rohovou vrstvu kůže, pokud zvláštní předpis nebo povaha výkonu nevyžaduje režim zdravotních služeb. Hranice mezi kosmetickou službou a

zdravotním výkonem musí být formulována podle rizika, hloubky zásahu, použité látky či přístroje a schopnosti způsobit zdravotní újmu. [1, 2, 4, 5]

3. Evidence a mezinárodní srovnání

Mezinárodní srovnání ukazuje shodný směr: estetické výkony nejsou posuzovány podle marketingového rozlišení na "chirurgické" a "nechirurgické", ale podle reálného zdravotního rizika, použité technologie, anatomické oblasti, způsobilosti poskytovatele a schopnosti řešit komplikace. Pro český rámec jsou nejlépe přenositelné čtyři modely: evropské technické normy, anglické rizikové kategorie, australský princip scope of practice a čínský nebo singapurský systém výkonové kompetence. [2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13]

Model / zdroj	Zjištění	Dopad pro ČR
Evropské normy ČSN EN 16844+A2 a ČSN EN 16372	Oddělení nechirurgických estetických lékařských ošetření a estetické chirurgie; důraz na kvalitu, dokumentaci a bezpečnost.	Použit jako odborný základ pro český katalog výkonů a standardy pracovišť.
EU MDR a Annex XVI	Vybrané prostředky bez léčebného účelu podléhají regulaci zdravotnických prostředků, pokud jsou obdobné funkčně či rizikově.	Schválený prostředek neznámá automaticky oprávnění kohokoli jej používat; kompetence osob musí být určena národně.
Anglie	Návrh licenčního systému green/amber/red; botulotoxin, výplně, PRP, HIFU, RF, lasery a peelingy jsou minimálně střední nebo vyšší riziko; nejrizikovější výkony pro kvalifikované regulované zdravotníky.	Převzít rizikové třídy a přísnější režim pro vysokorizikové výkony.
Austrálie	Zdravotník nesmí překračovat scope of practice; vyžaduje se posouzení pacienta, psychologických faktorů, indikace, kompetence, pravdivá reklama a schopnost řešit komplikace.	Zakotvit zásadu, že specializace nebo kurz samy o sobě nestačí; rozhoduje prokazatelná kompetence a pracovní bezpečnost.
Čína	Licencované zdravotnické zařízení, odpovědný lékař, minimální praxe, další vzdělání a čtyři stupně chirurgických výkonů podle rizika.	Vytvořit český katalog výkonů s vazbou na odbornost lékaře i úroveň pracoviště.
Singapur	Estetická praxe není specializací; výkony jsou vázány na Certificate of Competence nebo na vybrané specialisty; zubní lékaři mají zvláštní a omezený rámec.	Vhodný model pro výkonovou certifikaci a anatomicky omezenou stomatologickou/periorální kompetenci.
Nizozemsko a Francie	Injekční výkony, zejména botulotoxin a výplně, nejsou kosmetickou službou; vyžadují kompetentního lékaře nebo preskripční režim.	Potvrzení, že výplně a botulotoxin nemají být volně dostupné ani prováděné neoprávněnými osobami.

4. Medicínská rizika a bezpečnost pacientů

Pojem "nechirurgický" nesmí být zaměňován za "nízkorizikový". Injekční a energetické estetické výkony mohou způsobit trvalé nebo život ohrožující komplikace. Regulační rámec proto musí hodnotit nikoli jen technickou jednoduchost výkonu, ale také závažnost možných komplikací, rychlost jejich rozvoje, nároky na diagnostiku a nutnost bezprostřední odborné intervence. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20]

Skupina výkonů	Typická závažná rizika	Nutná kompetence / systémová odpověď	Zdroje
Dermální výplně	Intravaskulární aplikace, cévní okluze, nekróza, poruchy zraku včetně stepoty, cévní mozková příhoda, infekce, noduly, granulomy, migrace materiálu.	Anatomie cév a nebezpečných zón, prevence a léčba cévní okluze, hyaluronidáza u HA výplní, aseptický režim, urgentní referování při poruše zraku.	[16, 20]
Botulotoxin	Ptóza, asymetrie, dysfagie, svalová slabost, systémové šíření účinku, riziko padělaných nebo neschválených produktů.	Preskripční léčivo; indikace lékařem, znalost dávkování a anatomie, sledování nežádoucích účinků, zákaz komerčního obcházení preskripčního režimu.	[17, 18]

Skupina výkonů	Typická závažná rizika	Nutná kompetence / systémová odpověď	Zdroje
Lasery, IPL, RF, HIFU a energetické přístroje	Popálení, jizvy, pigmentové změny, infekce, keloidy, poškození oka, nevratné tepelné nebo mechanické poškození tkání.	Klasifikace přístroje, ochrana zraku, indikace podle fototypu a diagnózy, pracovní protokoly, přímá dostupnost lékaře u rizikových tříd.	[4, 6, 9]
Chemické peelings, microneedling, biologické aplikace	Infekce, jizvení, postinflatorní hyperpigmentace, biofilm, reaktivace infekcí, alergické reakce.	Klinická diagnostika kůže, kontraindikace, aseptický režim, znalost hloubky účinku a řešení komplikací.	[2, 9]
Psychologická rizika	Body dysmorphic disorder, nerealistická očekávání, opakované neindikované výkony, nespokojenost, konflikty a psychická dekompenzace.	Screening motivace a BDD, možnost odmítnout výkon, referral k psychologovi/psychiatrovi, dokumentovaný informovaný souhlas.	[9, 21, 22]

U dermálních výplní je zvláště významné riziko intravaskulární aplikace. FDA i odborná doporučení ASDS uvádějí možnost nekrózy, poruch zraku včetně slepoty a cévní mozkové příhody. Z toho plyne, že i zdánlivě ambulantní injekční výkon vyžaduje anatomickou erudici, prevenci, bezprostřední rozpoznání komplikace, dostupnost léčiv a urgentní postup. [16, 20]

Botulotoxin je preskripční léčivo. U schválených botulotoxinových přípravků regulátoři uvádějí závažná upozornění, včetně rizika šíření účinku mimo místo aplikace. Aplikace botulotoxinu v estetické indikaci proto nesmí být považována za kosmetický úkon bez lékařské odpovědnosti. [17, 18]

5. Návrh českého kompetenčního rámce

Navržený rámec vychází z pěti souběžných kritérií. Lékař je způsobilý provést estetický výkon pouze tehdy, pokud splňuje relevantní specializaci nebo uznaný kompetenční modul, anatomickou a procedurální kompetenci, doloženou praxi v dané skupině výkonů, odpovídající pracovní podmínky a schopnost řešit typické komplikace daného výkonu. [2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12]

Třída	Charakteristika	Příklady	Minimální kompetenční režim
R0 - kosmetické / nemedicínské	Bez zásahu za rohovou vrstvu kůže, bez léčiva, bez zdravotnického prostředku používaného v estetické lékařské indikaci a bez významného biologického účinku.	Běžná kosmetická péče o pleť, povrchová neinvazivní péče.	Mimo lékařskou estetickou medicínu; hygienická a spotřebitelská regulace dle povahy služby.
R1 - nízké zdravotní riziko / delegovatelné ve zdravotnictví	Nízkorizikové povrchové nebo neinvazivní procedury, bez preskripčního léčiva a mimo rizikové anatomické oblasti.	Vybrané neinvazivní energetické nebo podpůrné procedury podle parametrů přístroje.	Lékař nebo vyškolený zdravotnický pracovník v protokolu a pod dohledem lékaře.
R2 - standardní nechirurgická estetická medicína	Injekční, biologické, farmakologické nebo energetické výkony středního rizika.	Botulotoxin v běžných lokalizacích, standardní HA výplně mimo rizikové zóny, PRP, microneedling, střední peelinky, neablativní lasery.	Primárně dermatovenerologie/korektivní dermatologie a plastická chirurgie; další obory jen po modulu, logbooku a zkoušce.
R3 - vysokoriziková nechirurgická estetická medicína	Výkony s rizikem nekrózy, stepoty, nervového poškození, hluboké destrukce tkáně nebo závažné systémové komplikace.	Výplně nosu, glabely, čela, temporální a periorbitální oblasti; thread lifting; hluboké peelinky; ablativní lasery; genitální a periokulární energetické výkony; injekční lipolýza.	Pouze relevantní specialisté s pokročilou kompetencí a pracovištěm vybaveným k řešení komplikací.
R4 - estetická chirurgie a vysoce invazivní výkony	Operační a vysoce invazivní výkony, implantáty, liposukce, fat transfer, body contouring, operace obličeje, prsů, genitálu a skeletu.	Abdominoplastika, rhinoplastika, blefaroplastika, facelift, augmentace/redukce prsů, liposukce, fat grafting, maxilofaciální modelace.	Pouze chirurgické specializace v rozsahu atestační přípravy, anatomické kompetence a doloženého doškolení; odpovídající operační, anesteziologické a pooperační zajištění.

Riziková třída má být přiřazena v národním katalogu nejen podle názvu výkonu, ale také podle anatomické oblasti, objemu, použitého materiálu, použitého přístroje, hloubky účinku, věku pacienta, komorbidit a míry off-label použití. Stejný typ výkonu může být v běžné oblasti R2, ale v periorbitální, nazální nebo genitální oblasti R3 až R4. [6, 8, 9, 10, 11, 16, 20]

6. Kompetence podle odborností

Níže uvedené rozdělení nemá nahrazovat detailní katalog výkonů. Slouží jako návrh základní kompetenční architektury pro projednání mezi odbornými společnostmi. Výchozím principem je, že specializace zakládá kompetenci jen tam, kde daná anatomie, indikace, technika a komplikace patří do odborného vzdělávání nebo jsou doloženy validním doškolením. [8, 9, 12, 13]

Odbornost	Navržený status	Rozsah / omezení
Dermatovenerologie	Primární obory pro nechirurgickou estetickou medicínu kůže, adnex a většinu dermatologických estetických výkonů.	Botulotoxin, výplně, lasery, IPL, RF, HIFU, peelíngy, microneedling, PRP, jizvy, pigmentace, vaskulární léze, komplikace výplní. R3 jen po pokročilé kompetenci.
Korektivní dermatologie	Primární obory pro chirurgickou estetickou medicínu kůže, adnex a většinu dermatologických estetických výkonů.	Blefaroplastika, excize, subscize, operace s uzávěrem místního laloku, transplantace vlasů
Plastická chirurgie	Primární obor pro estetickou chirurgii a významná část nechirurgické estetické medicíny.	R4 výkony těla, prsů, obličeje a rekonstrukčně-estetické výkony; nechirurgické R2/R3 po doložené procedurální kompetenci.
Oftalmologie / oculoplastika	Anatomicky vymezená kompetence pro víčka, periokulární oblast a výkony v blízkosti oka.	Blefaroplastika, oculoplastika, periokulární lasery a vybrané injekční výkony po specifické kompetenci. Periorbitální výplně a lasery považovat za R3.
ORL / chirurgie hlavy a krku / facial plastic training	Anatomicky vymezená kompetence pro nos, obličej a krk, pokud je doložena atestačně nebo doškolením.	Vybrané obličejové výkony, krk a obličej v rozsahu výcviku; rizikové injekční výkony jen po modulu, například otoplastika, rhinoplastika, facelift, blefaroplastika
Obecná chirurgie	Anatomicky vymezená oblastí břicha?	Vyjasnění výkonů po diskuzi se Společností plastické chirurgie.
Stomatologie	Kompetence primárně pro dutinu ústní, stomatognátní systém, periorální oblast a střední/dolní třetinu obličeje podle vzdělání- pro Praktické zubní lékařství.	Periorální výplně, botulotoxin masseter/gummy smile/periorální indikace po COC/modulu. Ne automaticky celý obličej, nos, čelo a periorbitální rizikové zóny (to jen pro stomatochirurgie a maxilofaciální chirurgie).
Maxilofaciální chirurgie, stomatochirurgie	V rozsahu celého obličeje a krku	Periorální výplně, botulotoxin masseter/gummy smile/periorální indikace po COC/modulu včetně celého obličeje, nosu, čela a periorbitálních rizikových zón.
Gynekologie a urologie	Kompetence pro genitální a funkčně-estetické výkony v rozsahu odbornosti.	Intimní chirurgie a vybrané energetické procedury v genitální oblasti; vyžaduje zvláštní informovaný souhlas a posouzení evidence. R3/R4.
Cévní chirurgie, angiologie, dermatologie se skleroterapeutickou kompetencí	Kompetence pro esteticko-cévní výkony a dolní končetiny v rozsahu odbornosti.	Skleroterapie, phlebectomy a související výkony po dokumentované kompetenci.
Neurologie, rehabilitační a fyzikální medicína	Relevantní zkušenost s terapeutickým botulotoxinem, nikoli automaticky s estetickou obličejovou aplikací.	Vymezená estetická botulinoterapie po estetickém modulu, logbooku a zkoušce; ne výplně, thread lifting nebo komplexní estetika bez dalšího výcviku.
Všeobecné praktické lékařství a jiné klinické obory	Podmíněná kompetence pouze pro přesně vymezené R1 až vybrané R2 výkony.	Lze uvažovat o omezené estetické botulinoterapii po akreditovaném modulu a supervidované praxi; ne volně výplně, rizikové zóny, ablativní lasery ani chirurgické výkony.
Psychiatrie a psychologie	Podpůrná a konziliární role pro screening BDD, motivace, nerealistických očekávání a psychických kontraindikací.	Sama o sobě nezakládá procedurální estetickou kompetenci.
Laboratorní a neprocedurální obory	Ze samotné specializace nevzniká esteticko-procedurální kompetence.	Případný vstup jen přes dlouhodobý supervidovaný kompetenční program a pouze do omezeného rozsahu výkonů.

6.1 Výkony vyhrazené určitým specializacím nebo pokročilým modulům

- Estetická chirurgie R4: operace prsů, obličeje, krku, nosu, víček, břicha, genitálu, liposukce, fat transfer, implantáty, body contouring, rozsáhlé excize a operace skeletu obličeje. [6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 20]
- Periokulární a periorbitální výkony: tear trough, víčka, orbitální okraj, periorbitální lasery, injekce a chirurgické výkony v blízkosti oka. [6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 20]
- Rizikové výplňové zóny: glabella, nos, čelo, temporální oblast, periorbitální oblast, periorální oblast, mentální oblast, rozsáhlé objemové výplně a výplně těla. [6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 20]
- Thread lifting, hluboké peelings, ablativní lasery, injekční lipolýza, velkoobjemové konturovací procedury a výkony v genitální oblasti. [6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 20]
- Čisté estetické výkony u nezletilých; výjimky pouze při rekonstrukční, funkční nebo jinak odborně odůvodněné indikaci a se zvláštní ochranou souhlasu. [6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 20]

7. Vzdělávání, certifikace, pracoviště a dohled

Kompetenční rámec musí být ověřitelný. Krátký komerční kurz bez standardizovaného kurikula, supervidovaných výkonů, ověření znalostí, logbooku a následného průběžného vzdělávání nemá být považován za dostatečný podklad pro samostatné provádění estetických zdravotních výkonů. [8, 9, 12, 13, 19]

7.1 Základní modul pro všechny lékaře vstupující do estetické medicíny

- právní rámec zdravotních služeb, odborná odpovědnost, informovaný souhlas, dokumentace a fotodokumentace,
- klinická anatomie obličeje, krku a těla podle skupin výkonů, včetně rizikových cévních a nervových struktur,
- kožní diagnostika, fototypy, kontraindikace, diferenciální diagnostika a indikace k odmítnutí výkonu,
- farmakologie botulotoxinu, výplňových materiálů, lokálních anestetik, adrenalinu, hyaluronidázy a léčiv používaných při komplikacích,
- fyzika a bezpečnost laserů, IPL, RF, HIFU a dalších energetických přístrojů,
- asepse, infekční komplikace, biofilm, ošetření ran, urgentní protokoly,
- cévní okluze, nekróza, porucha zraku, anafylaxe, popálenina, krvácení a urgentní referování,
- psychologické posouzení, body dysmorphic disorder, nerealistická očekávání a etika odmítnutí výkonu,
- reklama, používání titulů, konflikt zájmů, práce se sociálními médii a ochrana zranitelných pacientů,
- traceabilita materiálů, šarže, UDI, evidence nežádoucích příhod a spolupráce s regulátory.

7.2 Výkonové moduly

- botulotoxin - základní a pokročilý modul podle anatomických oblastí,
- dermální výplně - základní modul a samostatný pokročilý modul pro rizikové zóny,
- lasery a energetické přístroje - s oddělením neablativních, ablativních, periokulárních a genitálních výkonů,
- peelings, microneedling, mezoterapie a PRP,
- thread lifting, injekční lipolýza a konturovací nechirurgické procedury,
- skleroterapie a esteticko-cévní výkony,
- vlasová transplantace,
- estetická chirurgie podle anatomických oblastí a typu operačního výkonu.

7.3 Certifikace a re-certifikace

- Vstupní kritéria podle základní specializace a anatomického rozsahu výkonu. [8, 9, 12, 13, 19]
- Standardizované kurikulum garantované odbornými společnostmi a uznané v národním kompetenčním rámci. [8, 9, 12, 13, 19]
- Logbook supervidovaných výkonů s minimálním počtem výkonů pro každou skupinu a zvlášť pro rizikové zóny. [8, 9, 12, 13, 19]
- Teoretická a praktická zkouška, včetně modelových komplikací. [8, 9, 12, 13, 19]
- Re-certifikace v intervalu nejvýše 5 let, doložení praxe, CPD a školení komplikací. [8, 9, 12, 13, 19]

- Veřejný registr kompetencí uvádějící základní specializaci, schválené moduly, rozsah výkonů, pracoviště a platnost. [8, 9, 12, 13, 19]

7.4 Pracoviště, dokumentace a dohled

- Poskytovatel zdravotních služeb musí mít oprávnění odpovídající povaze výkonů a nastavený hygienický, sterilizační a dezinfekční režim. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]
- Pracoviště musí mít vybavení pro řešení akutních komplikací přiměřené rizikové třídě, včetně protokolu pro anafylaxi, cévní okluzi, popáleninu, infekci, krvácení a akutní poruchu zraku. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]
- U výplní kyselinou hyaluronovou musí být bezprostředně dostupná hyaluronidáza a vyškolený personál; u energetických výkonů musí být dokumentována ochrana zraku a parametry přístroje. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]
- Musí být vedena dokumentace indikace, kontraindikací, poučení, souhlasu, šarže materiálu, parametrů přístroje, fotodokumentace a doporučení po výkonu. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]
- Delegace na nelékařského zdravotnického pracovníka je možná pouze v zákonném rozsahu, po lékařském posouzení pacienta, podle protokolu a při dostupnosti lékaře dle rizika výkonu. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]
- U rizikových výkonů R3/R4 se doporučuje cooling-off period, druhé posouzení u vybraných výkonů a zvláštní režim pro nezletilé a zranitelné pacienty. [4, 6, 8, 9, 16, 19, 20]

8. Odpovědi na tematické okruhy Ministerstva zdravotnictví

8.1 Které odbornosti jsou kompetentní k provádění estetických výkonů a v jakém rozsahu?

- Primární kompetence pro nechirurgickou estetickou medicínu v oblasti kůže a podkoží: dermatovenerologie, korektivní dermatologie a plastická chirurgie.
- Primární kompetence pro estetickou chirurgii v oblasti kůže a podkoží: plastická chirurgie, korektivní dermatologie a jiné chirurgické specializace pouze v rozsahu jejich anatomické, atestační a doložené výkonové kompetence.
- Anatomicky vymezená kompetence: oftalmologie/oculoplastika, ORL/facial plastic, maxilofaciální chirurgie, stomatochirurgie/stomatologie, gynekologie/urologie, cévní chirurgie/angiologie, obecná chirurgie a vybrané další obory podle konkrétního výkonu.
- Podmíněná kompetence: praktičtí lékaři a další klinické obory pouze pro přesně vymezené R1 až vybrané R2 výkony po akreditovaném modulu zakončeném testem, logbooku a v odpovídajícím pracovišti.
- Vzdálené neprocedurální a laboratorní obory nemají procedurální estetickou kompetenci ze samotné specializace. Psychiatrie a psychologie mají významnou konziliární úlohu, nikoli automatickou procedurální kompetenci.
- U lékařů se stávající dlouhodobou praxí bude řešeno přechodným ustanovením

8.2 Existují specifické výkony vyhrazené pouze lékařům s určitou specializací?

- Estetická chirurgie R4: operace prsů, obličeje, krku, nosu, víček, břicha, genitálu, liposukce, fat transfer, implantáty, body contouring, rozsáhlé excize a operace skeletu obličeje.
- Energy-based devices a výkonové lasery
- hluboké peeling apod.

8.3 Do kterých oborů estetická medicína zasahuje?

Estetická medicína zasahuje **zejména** do dermatovenerologie, korektivní dermatologie, plastické chirurgie, maxilofaciální chirurgie, stomatochirurgie a stomatologie, oftalmologie, ORL, gynekologie, urologie, cévní chirurgie, angiologie, neurologie, rehabilitační a fyzikální medicíny, všeobecného praktického lékařství, anesteziologie, urgentní medicíny, psychiatrie a psychologie. Zasahování do oboru však neznamená totožné oprávnění k výkonům; některé obory jsou provádějící, jiné podpůrné nebo konziliární.

8.4 Je žádoucí vytvoření samostatného kompetenčního rámce?

Ano. Je žádoucí vytvořit samostatný kompetenční rámec pro estetickou medicínu, nikoli samostatnou lékařskou specializaci. Rámec má být výkonový, rizikový a anatomický. Má stanovit minimální odbornost, vzdělání, logbook, re-certifikaci, požadavky na pracoviště a rozsah delegace. Tento model odpovídá singapurské a australské logice, podle níž estetická praxe není novou specializací, ale souborem výkonů podmíněných kompetencí a scope of practice. [8, 9, 12, 13]

8.5 Jaké oblasti má upravit regulace?

- definici estetického zdravotního výkonu a hranici mezi kosmetickou službou a zdravotní službou, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- národní katalog výkonů s rizikovými třídami R0 až R4, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- kompetence podle odbornosti, anatomické oblasti a konkrétní skupiny výkonů, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- akreditované vzdělávání, logbook, zkoušku, CPD a re-certifikaci, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- požadavky na poskytovatele a pracoviště, včetně hygieny, akutního vybavení a dostupnosti lékaře, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- pravidla delegace na nelékařské zdravotnické pracovníky, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- používání léčiv, zdravotnických prostředků, neschválených materiálů, off-label postupů a produktovou traceabilitu, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- informovaný souhlas, fotodokumentaci, cooling-off period a pravidla pro výkony u nezletilých, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- screening psychologických kontraindikací a body dysmorphic disorder, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- reklamu, používání titulů a zákaz zavádějících označení typu "aesthetic surgeon" mimo uznanou chirurgickou kvalifikaci, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- hlášení závažných nežádoucích příhod a veřejný registr kompetencí, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]
- přechodné období a grandfathering pouze při doložení praxe, výsledků, bezpečnosti a splnění minimálních kompetencí. [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13]

8.6 Zásadní problémy a nejasnosti

- Nejasná hranice mezi kosmetickou službou a zdravotním výkonem, zejména u laserů, IPL, energetických přístrojů, peelingů, microneedlingu a injekčních aplikací. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Nerovnoměrná kvalita kurzů a absence standardizovaného logbooku, ověření znalostí a re-certifikace. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Riziko, že lékaři z oborů bez procedurální anatomické zkušenosti získají prakticky neomezenou estetickou praxi po krátkém kurzu. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Nedostatečné vymezení delegace na nelékařské zdravotnické pracovníky a riziko samostatného provozování injekčních nebo energetických výkonů bez lékařské indikace. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Absence národního registru závažných komplikací a chybějící data o bezpečnosti českých estetických výkonů. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Zavádějící reklama, nadužívání nechráněných titulů a podceňování rizik v komunikaci s pacientem. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]
- Nedostatečná ochrana nezletilých a psychologicky zranitelných pacientů, včetně osob s body dysmorphic disorder. [4, 6, 8, 9, 16, 17, 18, 20, 21, 22]

9. Návrh formulace stanoviska ČLS JEP

ČLS JEP doporučuje, aby estetická medicína byla v českém zdravotnickém systému vymezena jako průřezová oblast zdravotních služeb, nikoli jako samostatný lékařský obor. Odborná způsobilost lékaře k provedení estetického výkonu nemá být odvozena pouze od obecné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ani od absolvování komerčního kurzu, ale od kombinace specializované způsobilosti v relevantním oboru, anatomické a procedurální kompetence, akreditovaného doškolení, doložené praxe, pracovištních podmínek a schopnosti diagnostikovat a řešit komplikace.

Primárními obory pro nechirurgickou estetickou medicínu kůže a obličeje jsou dermatovenerologie, korektivní dermatologie a plastická chirurgie. Estetická chirurgie náleží primárně plastické chirurgii a dalším chirurgickým oborům pouze v rozsahu jejich anatomické a atestační kompetence. Anatomicky blízké obory, například oftalmologie, ORL, maxilofaciální chirurgie, stomatologie, gynekologie, urologie, obecná chirurgie a cévní obory mohou provádět estetické výkony ve vymezeném rozsahu po doložení specifické kompetence.

Ostatní klinické obory mohou provádět jen přesně vymezené nízké- až středně rizikové výkony po akreditovaném kompetenčním modulu. Vzdálené neprocedurální a laboratorní obory nezískávají esteticko-procedurální kompetenci bez zásadního, dlouhodobého rekvalifikačního programu. Psychiatrie a psychologie mají významnou roli při screeningu a řešení psychologických kontraindikací, tato role však sama o sobě nezakládá oprávnění k injekčním, energetickým nebo chirurgickým estetickým výkonům.

ČLS JEP doporučuje zavést národní katalog estetických výkonů s rizikovými třídami, požadavky na odbornost, doškolení, pracoviště a dohled. Výkony s rizikem závažné újmy, zejména estetická chirurgie, rizikové výplňové zóny, ablativní lasery, hluboké peelings, thread lifting, injekční lipolýza, periokulární a genitální výkony, mají být vyhrazeny lékařům s odpovídající specializovanou způsobilostí a pokročilou výkonovou kompetencí.

Součástí regulace má být veřejný registr kompetencí, povinné průběžné vzdělávání, pravidla pro informovaný souhlas a psychologický screening, zvláštní ochrana nezletilých, pravidla reklamy a titulů, produktová traceabilita a systém hlášení závažných nežádoucích příhod.

10. Referenční aparát

Níže uvedené zdroje byly vybrány jako prioritní evidence pro projednání: právní předpisy a oficiální regulatorní zdroje, evropské normové anotace, stanoviska regulatorních orgánů a recenzovaná vědecká literatura. Přístup k online zdrojům byl ověřen k datu dokumentu.

- [1] [Zákon č. 290/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách](#). e-Sbírka / Sbírka zákonů ČR, 2025. Novela účinná od 1. 1. 2026; doplnění § 2 odst. 4 písm. d) o výkony prováděné na žádost pacienta za účelem změny vzhledu.
- [2] [ČSN EN 16844+A2 \(763104\): Služby estetické medicíny - Nechirurgická lékařská ošetření](#). Česká agentura pro standardizaci / technicke-normy-csn.cz, anotace normy. Norma vymezuje nechirurgická estetická lékařská ošetření, včetně injekčních, biologických, laserových, energetických, peelingových a nitových výkonů.
- [3] [ČSN EN 16372 \(763103\): Služby estetické chirurgie](#). Česká agentura pro standardizaci / technicke-normy-csn.cz, anotace normy. Evropská norma pro esteticko-chirurgické služby a požadavky na klinickou praxi před výkonem, při výkonu a po výkonu.
- [4] [Stanovisko Ministerstva zdravotnictví k použití laserových přístrojů v režimu živnostenského zákona](#). Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2024. Stanovisko popisuje rizika laserových výkonů a u laserů třídy 2 a vyšší akcentuje poskytování kvalifikovanými zdravotnickými pracovníky pod lékařským dohledem ve zdravotnickém zařízení.
- [5] [Manufacturers of devices without an intended medical purpose](#). European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety. Stránka shrnuje uplatnění MDR na vybrané prostředky bez zamýšleného léčebného účelu a prováděcí nařízení k Annex XVI.
- [6] [The licensing of non-surgical cosmetic procedures in England - consultation response](#). Department of Health and Social Care, GOV.UK, 2025. Návrh licenčního rámce rozlišuje green/amber/red kategorie a váže vysoce rizikové procedury na kvalifikované regulované zdravotnické pracovníky a regulovaná zařízení.
- [7] [Botulinum toxin and cosmetic fillers for under 18s](#). GOV.UK, Department of Health and Social Care. Anglické omezení kosmetického botulotoxinu a výplní u osob mladších 18 let.
- [8] [Guidelines for registered medical practitioners who perform cosmetic surgery and procedures](#). Medical Board of Australia. Australské směrnice pro kosmetickou chirurgii a nechirurgické kosmetické výkony.

- [9] [Cosmetic surgery and procedures: guidelines and resources](#). Australian Health Practitioner Regulation Agency (Ahpra). Směrnice zdůrazňují scope of practice, vzdělání, schopnost řešit komplikace, psychologické posouzení, informovaný souhlas, reklamu a pracovní podmínky.
- [10] [Medical Cosmetology Service Management Measures](#). National Health Commission of the People's Republic of China. Čínská úprava definuje medicínskou estetiku jako invazivní zdravotní technologii a stanoví požadavky na zdravotnické zařízení i odpovědného lékaře.
- [11] [Catalogue of medical cosmetology projects and graded management of cosmetic surgery projects](#). National Health Commission of the People's Republic of China. Čínský katalog třídí esteticko-chirurgické výkony do čtyř úrovní podle rizika a obtížnosti a uvádí i dermatologické estetické technologie.
- [12] [Guidelines on Aesthetic Practices for Doctors](#). Singapore Medical Council. Singapurský model výslovně nepojímá estetickou praxi jako specializaci; pracuje s kompetencí pro schválené výkony a s vybranými specialisty.
- [13] [Guidelines on Aesthetic Facial Procedures for Dental Practitioners](#). Singapore Dental Council. Rámec pro zubní lékaře vymezuje botulotoxin a periorální výplně, požadavky na Certificate of Competence, logbook a re-akreditaci.
- [14] [Performing cosmetic procedures](#). Business.gov.nl / Government of the Netherlands. Nizozemský rámec uvádí, že injekce botulotoxinu a výplní jsou rezervované výkony pro kvalifikované a kompetentní lékaře.
- [15] [Products for injection: hyaluronic acid only available on medical prescription](#). Service-Public.fr, République Française, 2024. Francouzské omezení dostupnosti injekční kyseliny hyaluronové a upozornění na nežádoucí příhody po aplikaci neoprávněnými osobami.
- [16] [Dermal Fillers \(Soft Tissue Fillers\)](#). U.S. Food and Drug Administration. FDA uvádí rizika intravaskulární aplikace, nekrózy, poruch zraku včetně slepoty, cévní mozkové příhody a varuje před samoinjekcí a online nákupem výplní.
- [17] [FDA warns companies over illegal marketing of Botox and related products](#). U.S. Food and Drug Administration, 2025. FDA připomíná, že botulotoxinové přípravky jsou preskripční léčiva a schválené přípravky nesou boxed warning.
- [18] [Cosmetic injections](#). Health Canada. Kanadský regulátor shrnuje rizika výplní a botulotoxinu a doporučuje provedení kvalifikovaným zdravotnickým profesionálem.
- [19] [Injection of Botox/Dermal Fillers and Sclerotherapy](#). College of Physicians and Surgeons of British Columbia, professional standard, revised 2026. Standard upravuje vzdělání lékaře, vlastní posouzení pacienta, možnost delegace sestře a povinnost přítomnosti lékaře v zařízení.
- [20] [Preventing and Treating Adverse Events of Injectable Fillers: Evidence-Based Recommendations From the American Society for Dermatologic Surgery Multidisciplinary Task Force](#). Dermatologic Surgery, 2021; PubMed PMID: 33543879. Evidence-based doporučení pro prevenci a léčbu komplikací injekčních výplní; zdůraznění anatomie a cévních komplikací.
- [21] [Prevalence of Body Dysmorphic Disorder in Plastic Surgery and Dermatology Patients: A Systematic Review and Meta-Analysis](#). Aesthetic Plastic Surgery, 2017; PubMed PMID: 28411353. Metaanalýza prevalence body dysmorphic disorder v populaci pacientů plastické chirurgie a dermatologie.
- [22] [Body Dysmorphic Disorder in Aesthetic and Reconstructive Plastic Surgery - A Systematic Review and Meta-Analysis](#). Healthcare, 2024; PubMed PMID: 38998867. Novější metaanalýza BDD v estetické a rekonstrukční plastické chirurgii.

Příloha: doporučený další postup projednání

1. Zřídit mezioborovou pracovní skupinu ČLS JEP se zastoupením dermatovenerologie/korektivní dermatologie, plastické chirurgie, oftalmologie, ORL, maxilofaciální chirurgie/stomatologie, gynekologie/urologie, cévních oborů, neurologie, všeobecného praktického lékařství, anesteziologie/urgentní medicíny, psychologie/psychiatrie a právního experta.
2. Do 3 měsíců připravit první verzi národního katalogu estetických výkonů s třídami R0 až R4 a minimálními požadavky na odbornost, modul, pracoviště a dohled.
3. Do 6 měsíců připravit minimální kurikula výkonových modulů, vzor logbooku, zkouškový řád a pravidla re-certifikace.
4. Do 6 až 12 měsíců navrhnout přechodný režim pro stávající poskytovatele, veřejný registr kompetencí a systém hlášení závažných nežádoucích příhod.
5. U vysoce rizikových výkonů zavést regulaci bez dlouhého odkladu; přechodné období nesmí legitimizovat nedoloženou praxi v rizikových anatomických oblastech.